

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 493/2023
29.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Дубравке Дамјановић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Машом Денић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Маријане Тонић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 22/22 од 29.11.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 По1 3/23 од 02.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 29.06.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Маријане Тонић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 22/22 од 29.11.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 По1 3/23 од 02.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Краљеву Посебно одељење за сузбијање корупције КПо4 22/22 од 29.11.2022. године, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци са роком проверавања у трајању од једне године.

Окривљени је обавезан да плати на име накнаде штете оштећеном привредном друштву „Теко Mining“ д.о.о.Београд износ од 9.468, 41 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, као и судски паушал у износу од 5.000,00 динара у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, док је за преостали део имовинскоправног захтева, оштећени упућен на парнични поступак. Поред тога, окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка о којима ће суд одлучити накнадно посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 По1 3/23 од 02.02.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе ВЈТ у Краљеву Посебно одељење за сузбијање корупције и браниоца окривљеног АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, бранилац окривљеног АА, адвокат Маријана Тонић поднела је захтев за заштиту законитости, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновну одлуку или да преиначи у целини побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (у смислу члана 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА, адвокат Маријана Тонић, у поднетом захтеву истиче да је за постојање кривичног дела потребна урачунљивост, умишљај и свест о противправности, као три компоненте кривице, у смислу члана 22. ст.1. КЗ, док је у конкретном случају у изреци првостепене пресуде наведен само један елемент и то урачунљивост. Бранилац истиче да су у конкретном случају изостали свест о противправности и умишљај, као делови субјективног елемента кривичног дела, што одлуку о кривици осуђеног лица чини незаконитом, а дело које је окривљеном стављено на терет није кривично дело проневере у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Кривично дело проневере у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ чини онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, проузрокује имовинску штету субјекту привредног пословања чије имовинске интересе заступа или о чијој имовини се стара.

Одредбом члана 14.КЗ прописано је да је кривично дело оно дело које је законом предвиђено као кривично дело, које је противправно и које је скривљено (став 1.), а одредбом члана 22. КЗ прописано је у ставу 1. да кривица постоји ако је учинилац у време када је учинио кривично дело био урачунљив и поступао са умишљајем, а био је свестан или је био дужан и могао бити свестан да је његово дело забрањено.

Одредбом члана 25. КЗ прописано је да је кривично дело учињено са умишљајем када је учинилац био свестан свог дела и хтео његово извршење или кад је учинилац био свестан да може учинити дело па је на то пристао.

У изреци првостепене пресуде наведено је да је окривљени АА у време и на месту ближе описаном у изреци, "...у својству руковоца радне машине, запослен у оштећеном привредном друштву, „Текo Mining“ д.о.о.Београд – Пословна јединица ..., у намери да себи прибави противправну имовинску корист, присвојио покретне ствари које су му поверене на раду у субјекту привредног пословања, при чему је био у могућности да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, на тај начин што је присвојио евро – дизел гориво у количини од 59,03 литара, власништво оштећеног привредног друштва, намењено као погонско гориво за грађевинску машину – утоваривач САТ 980Н, којом је био задужен и са којом је обављао рад у

каменолому, укупне вредности горива од 9.468,00 динара, који је претходно сипао у пластичне канте, утоваривачем одвезао до дела каменолома на којем се одлаже отпад, оставио на погодно место и касније преузео, на који начин је себи прибавио противправну имовинску корист у наведеном износу и за овај износ нанео штету привредном друштву „Теко Mining“ д.о.о.Београд– Пословна јединица ...“.

У изреци првостепене пресуде наведен је и описан објективни елемент кривичног дела присвајање горива које му је било поверено на раду у субјекту привредног пословања, што чини радњу извршења кривичног дела из члана 224. ст.1. КЗ, а наведена је и намера окривљеног да тиме себи прибави противправну имовинску корист у одређеној вредности. Намера прибављања противправне имовинске користи реализована радњом која је описана у изреци пресуде, укључује свест окривљеног о противправности те радње, а обзиром да му урачунљивост није доведена у питање, подразумева и вољу да свесном, конкретно предузетом активношћу на свом радном месту изврши присвајање повереног му горива и тиме оствари противправну имовинску корист као крајњи циљ.

Стога из изјаве првостепене пресуде јасно произилази свест о својој радњи и воља да се она учини што чини директан умишљај окривљеног, као и свест о противправности дела, при чему његова урачунљивост није доведена у питање, па самим тим изрека пресуде поред описа радње кривичног дела, садржи и субјективне елементе кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ за које је окривљени оглашен кривим и осуђен.

Имајући наведено у виду, Врховни суд налази да побијаним правноснажним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на коју се поднетим захтевом браниоца окривљеног неосновано указује.

У преосталом делу бранилац окривљеног АА указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, наводима да гориво није било у притежању окривљеног, као и да није утврђено током поступка која се течност налазила у пластичним кантама, те самим тим износи сопствену оцену доказа и оспорава утврђено чињенично стање.

Међутим, како повреда закона из члана 440. ЗКП у смислу члана 485. став 4. ЗКП не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеног преко браниоца, то се Врховни суд у разматрање истих није упуштао.

Из изнетих разлога Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић,с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић